

Welkom terug in de tijd

**museum
woningen**
Arnhem

**MUSEUMWONINGEN ARNHEM
IS EEN INITIATIEF VAN VOLKSHUISVESTING ARNHEM**

Ontwerp: Bastiaan Kuijt © Studio Questionmark
Fotografie: © Rob Kater Photography & © Jeroen van Heijningen

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	1
Catharijnestraat 28	2
Spijkerstraat 185	3
Vijverlaan 73	4
Borgardijnstraat 3	5
Gelderse Rooslaan 85	6
Hazelaarstraat 69	7
Johan de Wittlaan 268-2	8
Zilverschoonstraat 30	9
Eduard van Beinumlaan 24	10
Keizershof 100	11
Kaart museumwoningen Arnhem-Noord	12
Kaart museumwoningen Arnhem-Zuid	13

WELKOM TERUG IN DE TIJD.

Het verleden staat volop in de belangstelling. Op de woningmarkt komt dat tot uiting in een grote belangstelling voor woningen met 'originele details'. Ook de grote belangstelling voor vintage weerspiegelt de hang naar het verleden. Veel mensen hebben interesse in een woning en een inrichting met een historie, met een verhaal.

Volkshuisvesting brengt een aantal van haar woningen zoveel mogelijk terug in de oorspronkelijke staat en zoekt er huurders voor die bereid zijn de woning in te richten met een interieur uit diezelfde periode. Eens per maand zijn de woningen geopend voor bezichtiging. Bezoekers kunnen dan zien hoe er in die tijd werd gebouwd en ... geleefd. Kom gerust eens langs!

Voor actuele openingsdagen en tijden bezoekt u de onderstaande website:

museumwoningenarnhem.nl

CATHARIJNENSTRAAT 28 (1866)

150 jaar terug in de tijd?

De woning Catharijnenstraat 28 is in 1866 gebouwd in opdracht van het St. Peters Gasthuis. Architect H.C. Berends kreeg de opdracht om twee hofjes met elk 18 woningen te ontwerpen. Berends behoorde tot een bekende Arnhemse familie van timmerlieden, aannemers en architecten en was opgeleid bij Genootschap Kunstoefening. Het benodigde terrein werd gekocht van het St. Catharina Gasthuis, dat hier een moeshof had. In de beide hofjes woonden vooral ouderen, meest weduwen, hoewel er later ook arbeiders waren ondergebracht.

Deze 'arme ingezetenen' woonden daarvoor in krotwoningen in de binnenstad. De woning is in 2016 gerestaureerd. In het halletje ligt een oude estrikvloer en in de trap is de ventilatieschuif van de kelder te zien. In de woonkamer valt de originele houten vloer en het houten plafond (3.70 meter hoog!) in het oog. Bijzonder is dat de woning over een bedstede beschikt.

Via een klein trapje is de kelder bereikbaar, die onder de bedstede door loopt. Zowel de woonkamer als de hal is voorzien van boerenstucwerk op de muren.

Deze woning had geen gas, water, licht of riolering. Op het binnenterrein stond de gemeenschappelijke waterpomp en was de beerput. Een keuken of toilet bestond dus niet. Voor de schouw staat de houtkachel waar vroeger ook op werd gekookt. Voor de periode dat de houtkachel niet brandde maakte men gebruik van het petroleumstel. Petroleum werd ook gebruikt voor de lamp boven de tafel, die bij het raam stond om zoveel mogelijk gebruik te maken van het daglicht.

SPIJKERSTRAAT 185 (1869)

M
W
~
museum
woningen
Arnhem
Spijkerstraat 185

Op bezoek bij tante Eef.

Het pand is gebouwd in 1869 als Bank van Leening en heeft die functie tot 1946 behouden. Naast het magazijn en het kantoor vond ook de directeurswoning een plek binnen het pand. Op zolder zijn nog sporen te vinden van de huisvestingsverplichtingen als gevolg van de Tweede Wereldoorlog. Later was het een doorgangshuis tot in 1952 'tante Eef' Cornelissen er kwam wonen. Haar man verdiende zijn brood in het leeratelier waar hij schoenen en tassen repareerde. Sinds zijn dood in 1976 is er weinig aan de woning veranderd. 'Tante Eef' heeft er ruim 60 jaar gewoond en al haar oorspronkelijke meubels, snuisterijen, kleding, gehaakte kleedjes, schilderijtjes, enzovoorts, staan, liggen en hangen op hun oude vertrouwde plaats.

Dit gemeentelijk monument is de moeite waard om te bezoeken. Het gebouw kent een behoorlijk hoge bouwhistorische waarde, onder andere door de sheddak- en troggewelvenconstructies, terwijl verder het deels nog bewaard gebleven oorspronkelijke interieur in combinatie met het gave naoorlogse interieur in de woning als een waardevol interieurenssemble gezien kan worden.

Bekijk dus de Bank van Leening en ga daarna op bezoek bij 'tante Eef'! De vrijwilligers van de Stichting Programma en Beheer De Nieuwe Lommerd leiden u graag rond.

VIJVERLAAN 73 (1910)

De tijd staat even stil.

Het Complex "Musschenberg" is gebouwd in 1910. De huurprijs was vanaf f 3,55 tot f 5,30 per week! Vanwege de rode dakpannen kreeg de buurt al gauw de bijnaam het 'Rode Dorp'. Een bijzonder complex dat landelijk veel belangstelling kreeg en zelfs in 1912 werd opgenomen in de rijtoer tijdens een koninklijk bezoek aan Arnhem. Bijzonder in deze woning is de haardpartij in de woonkamer, geglazuurde stenen met een stalen kap ingepast tussen twee servieskasten. De trap wordt gekenmerkt door een rijke betimmering. Op het tussenbordes treft men 'balatum' aan. Eén van de eerste vloerbedekkingen op basis van geïmpregneerd wolviltpapier gemaakt in Engeland in 1908 door Charles Richard Leech.

Kijk ook goed naar het houten schuurtje. Dit deed in het begin ook dienst als varkenshok. De achtertuin werd gebruikt als moestuin. In die tijd waren bewoners dus zelfvoorzienend! In de voortuin stond een bank voor de sociale contacten. Daar nam men plaats om gezellig met de burens te kletsen. Het haakje aan de binnenzijde van de kelderdeur vertelt het verhaal uit de Tweede Wereldoorlog. Men schuilde in de kelder tijdens de bombardementen en om te voorkomen dat de deur er door luchtdrukverplaatsing uitvloog, deed men de deur tijdens de bombardementen aan de binnenzijde op het haakje. Geniet van deze prachtige woning!

BORGARDIJNSTRAAT 3 (1921)

Nostalgie uit de twintiger jaren.

Dit huis is gebouwd in de periode 1918/1922 en hoort bij het complex "Onder de Linden". De huizen zijn gebouwd als arbeiderswoningen. Omdat ze nogal duur uitvielen, kwamen er vooral wat beter betaalde arbeiders in te wonen. In 1930 waren de woningen al aan verbetering toe. De keuken werd vergroot ten koste van een slaapkamertje. Pas in de jaren '60 werd er een schuurtje aangebouwd; mensen konden vroeger met weinig ruimte toe.

Tot 1985 was er geen badkamer en waste men zich beneden in de keuken. In de woning zijn de originele hoekkasten weer te zien. Ook andere houtelementen springen in het oog, zoals de lambriseringen onder de ramen, de authentieke schuiframen en de bijna 100 jaar oude vloer. En wat dacht u van de profiellatten: een spijker in de muur slaan was bewoners vroeger niet toegestaan. Als ze iets wilden ophangen, mocht dat alleen aan de langs de muren aangebrachte profiellatten! Op de eerste verdieping is een handmatig gemaakte kastenwand terug te vinden. Op doordachte wijze ingepast onder de schuine kanten van het dak.

GELDERSE ROOSLAAN 85 (1934)

Monument in Malburgen.

Het Ir. M. A. Brinkman Visser gemaal is het enige gemeentelijke monument van Malburgen. Genoemd naar de toenmalige directeur van Gemeentewerken in Arnhem. Het gemaal speelde een belangrijke rol bij de ontwikkeling van de polder Malburgen en de stadsuitbreiding in Arnhem-Zuid. Drie pompen zorgden voor droge voeten door afvoer van het teveel aan oppervlaktewater. Eén pomp zorgde voor het wegpompen van het water uit de rioleringen naar de Rijn. Deze functie verviel in 1974 door de komst van de Nelson Mandelabrug, waarbij de riolering werd verlegd.

In 2005 stopten de pompen definitief. Vanwege de hoognodige dijkverzwaring (Deltaprogramma) dreigde sloop. Met een extra kleilaag aan de buitenkant van de dijk en het dempen van de sloot werd het tij gekeerd. In 2017 is het gemaal gerestaureerd en heeft het gebouw een woon- en buurtfunctie gekregen. Het gemaal heeft een functionele, zakelijke architectuur en is ontworpen door Gemeentewerken in Arnhem. Daal af naar de duistere diepten van het gemaal, kom kijken naar de imposante Pannevis-pomp en luister naar de verhalen over dit industriële erfgoed.

HAZELAARSTRAAT 69 (1947)

Welkom terug in de tijd.

De woning Hazelaarstraat 69 is rond 1946 ontworpen door de architect W.E.C. de Geus en opgeleverd in 1947. Een eengezinswoning met kamer-en-suite: de voor- en achterkamer waren gescheiden door schuifdeuren, die nu helaas niet meer aanwezig zijn.

In de hal en de keuken ligt een oorspronkelijke Granitovloer. Het aanrechtblok is wellicht van Bruynzeel, met Granitoblad. De roestvrij stalen spoelbak is zeer waarschijnlijk origineel. In de woonkamer zijn de Bruynzeeldeuren en de schouw origineel en werd de woning verwarmd door een kolenkachel.

De woning beschikt over draadomroep, ook wel radiodistributie genoemd. Radioprogramma's werden destijds doorgegeven via een draad, zodat bewoners zelf niet over een radiotoestel hoefden te beschikken.

Eén van de eerste huurders was een echte Arnhemmer. Hij heeft zich nooit echt thuis gevoeld in Malburgen-West, want 'dat hoorde niet echt bij Arnhem'. Toch is hij met zijn gezin jaren blijven wonen en werd de Hazelaarstraat steeds meer gewaardeerd. Geniet van deze prachtige woning!

JOHAN DE WITTLAAN 268-2 (1950)

U waant zich in vroegere tijden.

Het huis waar u nu bij staat is gebouwd in 1950. Een nieuwe woonvorm met luxe die men in die tijd graag huurde. Let daarom in het trappenhuis ook op het boodschappenliftje. In de gang van de woning ziet u wanden met betonemaille en granitvloeren.

Dit zet zich door in de keuken met een nog origineel keukenblok, Bruynzeeldeuren, een granito/terrazzo wasbak, een kolenhok op het balkon, een aparte kamer om de was te drogen, een originele schouw in de woonkamer en nog veel meer details maken het beeld van die tijd compleet. Volkshuisvesting heeft de woning met hart voor de jaren '50 hersteld. De bewoner vertelt u er alles over. Een kijkje waard!

ZILVERSCHOONSTRAAT 30 (1951)

De wederopbouw in volle glorie.

In 1951 was je blij als je een eengezinswoning kreeg aangeboden. Na jaren van inwoning bij familie was een eigen huurhuis een weelde. De bewoners van de Zilverschoonstraat 30 waren zo blij, dat zij nooit meer zijn verhuisd. Na 65 jaar honkvast te zijn geweest, is de woning nu aangewezen als museumwoning. Niet alleen ademt de woning het leven van toen, ook de vele verhalen kleuren het leven in Malburgen van vlak na de Tweede Wereldoorlog.

Bijna alles in de woning is nog origineel. De vaste kasten (met alle sleutels!), de gordijnplanken, de ijzeren deurkrukken, het schilderwerk, het beton-emaille op de wanden, de trap in de tuin etc. Het is één van eerste doorzonwoningen, waardoor het woningtype met voor-en achter(slaap) kamer naar de achtergrond werd verdreven. Het keukenblok is gerestaureerd: een prachtig Bruynzeel keukenblok met granito-blad, ontworpen door Piet Zwart. De badkamer, niet meer dan een kast, heeft nog de originele granito-vloer en is ook gerestaureerd. In de woonkamer ziet u de ouderwetse, zwarte, kolenkachel als enige warmtebron in de woning. Het mooie van deze woning is ook dat het niet alleen het bouwkundige en een deel van het interieur bewaard is, maar ook allerlei verhalen en foto's beschikbaar zijn uit de begintijd.

EDUARD VAN BEINUMLAAN 24 (1961)

Beleef het recente verleden.

Ruim 55 jaar geleden bouwde Volkshuisvesting (toen nog Centrale Woningstichting geheten) een aantal gelijkvloerse woningen in de wijk Cranevelt. Nu lijkt op het eerste gezicht niets bijzonders aan deze woning. Het bijzondere zit hem in de vele details van 'het gewone'. Zo zitten alle vaste kasten (met kastsleutel!) nog in de woning, is overal origineel deurbeslag aanwezig, is de woonkamer nog voorzien van een glaspui met daarachter de slaapkamer. De keuken is compleet gerestaureerd. De badkamer treft u aan zoals deze in 1961 is opgeleverd.

Door het hoogteverschil in de wijk is de voordeur alleen via een trap bereikbaar. Gelukkig is de achterdeur wel gelijkvloers te bereiken.

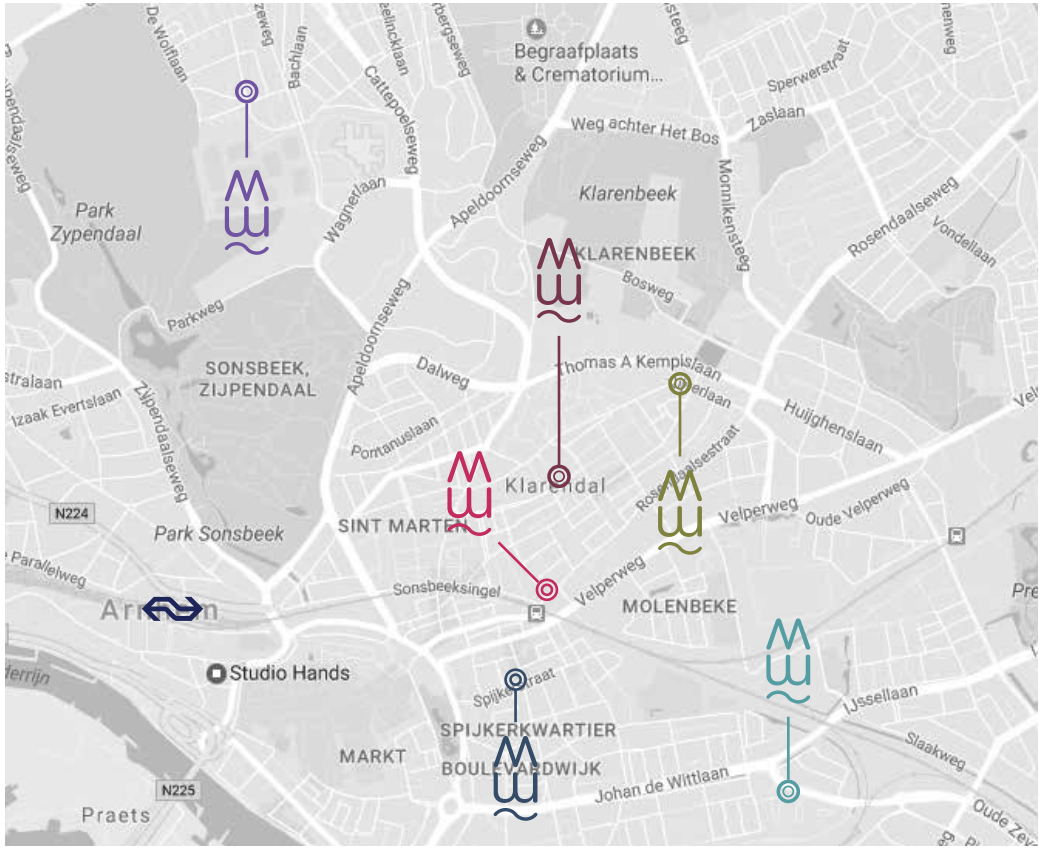
KEIZERSHOF 100 (1971)

De tijd van popgroepen ABBA en Queen.

Het is alweer ruim 45 jaar geleden: de jaren 70. En met het verstrijken van de tijd wil het nog wel eens gebeuren dat je een aantal dingen van vroeger vergeet. Daarom: breng een bezoekje aan de museumwoning Keizershof 100 in de wijk Het Duijfe. De tijd van popgroepen ABBA en Queen, de tijd van gehaakte versieringen en macramé, visnetten, zitzakken en minirokken. De kleurentelevisie deed zijn intrede en de kleuren oranje, bruin en groen waren populair.

De woning is in 1971 gebouwd in opdracht van de voorloper van Volkshuisvesting Arnhem en heeft nog veel originele details. Volkshuisvesting heeft deze woning met hart voor de geschiedenis gerestaureerd. De bewoners hebben de woning helemaal in de jaren 70-stijl ingericht en vertellen u graag over de tijd van toen.

KAART MUSEUMWONINGEN ARNHEM-NOORD

CATHARIJNENSTRAAT 28

(1866)

SPIJKERSTRAAT 185

(1869)

VIJVERLAAN 73

(1910)

BORGARDIJNSTRAT 3

(1921)

JOHAN DE WITTLAAN 268-2

(1950)

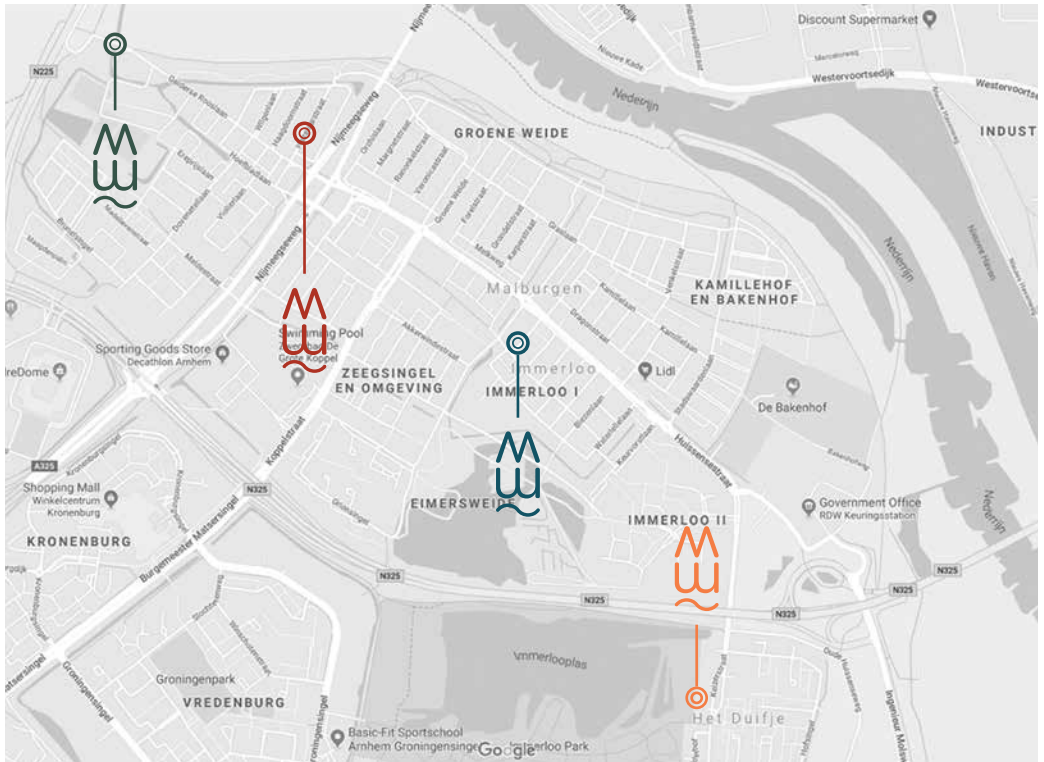
EDUARD VAN BEINUMLAAN 24

(1961)

**museum
woningen**
Arnhem

KAART MUSEUMWONINGEN ARNHEM-ZUID

GELDERSE ROOSLAAN 85
(1934)
HAZELAARSTRAAT 69
(1947)

ZILVERSCHOONSTRAAT 30
(1951)
KEIZERSHOF 100
(1971)

